

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos a Muraszombati Gazdaszövetség

<p>ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér. Előfizetési és hirdetési pénzek és reklamációk: BALKÁNYI ERNŐ címére Muraszombat küldendők.</p>	<p>Felelős szerkesztő: Dr. CZIFRAK JÁNOS. Főmunkatárs: STERN HUGÓ. Kiadó: A Vendévidéki Magyar Közművelődési Egyesület. MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.</p>	<p>Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a lap szerkesztőségébe küldendők. Hirdetési díj: 3 hasábos petítor egyszerű hirdetésnél 20 fillér, többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér. Nyílttér sora 50 fillér.</p>
---	--	---

Háboru és közigazgatás.

A háboru, mint a megindult elem, mozgásba hozza az állami, a társadalmi, gazdasági és családi élet minden idegszáleit. Mozgásba hozza az emberiség faji érzését ép úgy, mint annak lelki, vallási világát, az alkotott jogot ép úgy, mint magát az embernek legtermészetesebb jogát.

A nagy leszámolás úgy vonul végig az emberiségen és országokon, mint a fergeteg és úgy alakít át és rombol egész vidékeket és országokat, mint ahogy a fergeteg végig seper az imént még derűs és kék égboltoz tájékon. Miként a vulkán moraja jelzi a földnek belső működését, melynek nyomában a földrengés temeti el az előbb még termékeny földeket és virágzó kultúrát: ágyuk dübörgésétől hangzik ma a föld és rombadól utána az ember, kultúra, gazdaság és jog egyaránt.

Hasztalan keresném az okokat, hogy ennek miért kell így lennie! Csak azt tudom, hogy mióta e földön ember van, háború is van és ma még alig hiszem, hogy látna is valaki azt az időpontot, mikor az emberiségnek, nemzeteknek, interparlamentaris, szociális és vallási törekvései meghozzák majd azt az időt, melyben az örök béke mai problémája intézményesen valóság lesz.

S ha azokat a rettenetes elváltozásokat tekintem, melyeket a háboru az emberi élet megnyilvánulásának minden vonatkozásában előidéz, megnyugat az a tudat, hogy az emberiség történetében s a magasabb rendeltetésű kifürkészhetetlen okainál fogva semmi sem történik hiába. A természet és a történelem maga tanítja és igazolja azt, hogy a vihar elvonulásával újra megnyugosznak az elemek, hogy a földrengés elmúltával az eltemetett vidékek felett új élet fakad, hogy a háboru sirjai felett a kultúra ép úgy megkezdí építeni a muszák templomát ismét, mintha geniuszát nem abba a sírokba temették, hanem azokból született volna és annak bölcsői volnának. Bármennyi időznék tehát ezen gondolatoknál, azt látjuk, hogy a háboru maga is csak a megfoghatatlan élet és az örök természet születte.

Nem vizsgálom most a háboru szociális, gazdasági és morális okait és hatását sem, mert nem tartozik szűkfogalmu cikkem keretébe.

A háboru maga, mint ilyen, állami megnyilvánulás és pedig az állami lét megnyilvánulásának maximális formája.

Mig azonban a jogállamban béke időben az egyenlő elkülönített államhatalmak; a törvényhozói, bírói és végrehajtói hatalom párhuzamosan, egymás mellé rendezve, egymást kiegészítve működnek és

igy érvényesül, s valósul meg az állam magasabb célja és rendeltetése: háborus időben az állami élet megnyilvánulása, s az állami hatalmak legnagyobb részben, sőt néhol és néha csaknem teljesen a végrehajtói hatalomban összpontosulnak. Hiszen a törvényhozói hatalmat is a szükségrendeletekben és kivételes intézkedésekben a végrehajtói hatalom gyakorolja, ugyszintén az állam léte és érdekei elleni ügyekben ugyancsak a végrehajtói hatalom bíraskodik.

Maga a katonaság is, tehát a háboru legfőbb tényezője, mint intézmény, a végrehajtói hatalomnak szintén csak az eszköze. Minél tökéletesebb azonban ez az eszköz, annál valószínűbb, hogy a cél elérését, vagyis a sikert biztosítja. De a háboru már eddig megcáfolhatatlanul igazolta azt a tényt is, hogy a katonaságnak mint intézménynek és eszköznek tökéletessége nemcsak felszerelésében, technikájában és szellemében van, hanem abban a vonatkozásban is, melyet tökéletességére a szorosabban vett közigazgatás közreműködése gyakorol.

Itt, ezen pontnál és vonatkozásnál domborodik ki a szűkebb értelemben vett közigazgatás közreműködésének a fontossága a háborura és kihatása az állam céljainak elérésére, tehát végeredményében magára az állami, nemzeti létre.

Ha a magyar nemzet most folyó háboruját ebből a nézőpontból vizsgáljuk, meg kell állapítanunk, hogy a szűkebb értelemben vett közigazgatás annak minden ágazatában, de különösen végső nyulányaiban, olyan kiváló munkát végzett, amely valódi értékben méltán soraközik a hadsereg munkája és nagy teljesítményei mellé. Meg merem kockáztatni azt a vélelményt is, hogy a közigazgatásnak ez a munkája és közreműködése a sikernek egyenesen előfeltételeit képezte.

A háboru előkészítésében az állítás-kötelesek nyilvántartása, puhatolások, no és a háboru megindulásával a mozgósítás és a vele járó temérdek egyéb munka, a háboru alatt a beszállások, a közegészségügy intézkedések, a belegek elhelyezése és a hadsegélyezés körüli teendők, hadbavonultak személyi, családi, s vagyoni érdekeinek védelme és biztosítása, a közérdekkel való összhangzásba hozatala, mind olyan nagy és felelőségterjes működést kívánt meg a közigazgatás emberétől, mely nemcsak a háboru megindítására és folytatására bir rendkívüli nagy horderővel, hanem még a háboru befejezése után is erősen és sokáig fogja éreztetni hatását.

De egy másik és pedig állami szempontból nem kevésbé fontos vonatkozását

is látjuk a közigazgatásnak a háboruval kapcsolatosan. És ez az, hogy a háboru nemcsak megelőzi, előkészíti és állandóan istápolja a közigazgatás közreműködése, hanem a meghódított területeken nyomom is követi.

Ebben az esetben a közigazgatás, illetőleg annak exponense, magának az államhatalomnak a megsemmisítője és kifejezője lesz. Hogy az új, meghódított terület szempontjából ennek micsoda fontossága és a kifejtett közigazgatási működésnek milyen nagy horderője van, azt még jelezni is fölöslegesnek tartom. Csak egy pillantást kell vetni a háboru borzalmaiba, s látni fogjuk, hogy a meghódított területek lakosságának az új rendbe vetett bizalmát egyedül a közigazgatás működése adja meg.

Már most mindent egybevetve, a háboru eddig nemcsak a közigazgatásnak az állami életre és létre messze kiható fontosságát igazolta, hanem igazolta egyuttal annak katonai vonatkozását is, mert igazolta azt, hogy a katonai hatalom is csak a nemzeti lét érzéstől és öntudatától áthatott, hivatása magaslátan álló közigazgatás utján nyerheti meg hatalmának és erejének teljességét.

Jó közigazgatás: szervezett hatalom; korrupt közigazgatás: gyenge állam.

Arulók mindig csak a nemzeti érzésből táplálkozó korrupt rendszerekben és intézményekben akadnak.

A magyar közigazgatás fényesen állotta ki a háboruban a tűzpróbát. Hősei valóságos hősök lettek mint az igazi hős katoná, s Clio szép lapot készített számukra is a magyar történelemben.

Az a lelkület, melyet a közigazgatás ebben a háboruban mutatott, méltó és nemzethez és méltó azokhoz az áldozatokhoz, amelyeket hoztak. Ha tehát volt küzdelmük, legyen győzelmük is, mikor majd e nemzet ismét békére talál.

Tej és tojás rekvirálás.

A vármegyei gazdasági intézőbizottság rendkívül fontos határozatokhoz közelélemzési kérdésekben, amelyekből legfontosabb az, hogy a tejnek, tejtermékeknek, továbbá a baromfi-termékeknek — így a tojásnak — legmagasabb árait egy kiküldendő árszabályozó bizottság meg fogja állapítani és a törvényhatóság felhatalmazást kér a belügyminisztertől ezekben mutatkozó szükséglet rekvirálására.

A bizottság ülésén Herbst Géza alispán elnöklése mellett oly nagy számban jelentek meg a tagok, hogy a vármegyei kist terem zöld asztala körül el sem férhettek.

Első sorban felolvasta az alispán azt a

Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt, annak szives megújítását.

miniszteriumi rendeletet, melyet a lakosságnak élet-szükségleti cikkeivel való ellátása és az árdragító visszaélések megállítására vonatkozó miniszteri rendelet lapunk olvasói már ismerik. Bemutatott azonban az alispán egy újabb rendeletet is, amely tegnap érkezett és amely az ármegeállapításra és a visszaélések megállítására vonatkozó miniszteri rendelet értelmezését magyarázza. Hangsúlyozza ez a rendelet, hogy nem csak a helyi, hanem az országos érdekeket is figyelembe kell venni és nem lehet minden élelmi cikkre általánosságban ilyen felhatalmazást kérni, hanem csak olyan élelmi cikkekre, amelyekben a vármegye területén tényleg hiány mutatkozik. E szerint azt kell tehát megállapítani, melyek azok az életszükségleti cikkek, amelyekre rekvirálás felhatalmazást kell kérni s melyek azok, amelyeknek maximálására kell kérni felhatalmazást.

A bizottság a tej és tojás szükséglet fedezésére a rekvirálás elrendelését szükségesnek látta s ezért a felszólalások alapján a bizottság elfogadta Herbst Géza alispán következő javaslatát:

A bizottság szükségesnek látja, hogy a törvényhatóság részére a belügyminisztérió felhatalmazás kéréssek a tej- és tojás-szükségletek bejelelésére az árak maximálására és a főleg rekvirálására. Hogy ezt a felhatalmazást az alispán kérhesse és megindokolhassa a főbírák és polgármesterek utasítottak, hogy rövid záros határidőn belül jelentsék be melyik községben mennyi a szükséglet, mennyi a hiány és a járás területéről mennyire fedeződik. Ezek után a felhatalmazást az alispán sürgőti, azután megalkotják az árszabályozó bizottság.

Ij. Horváth Pál agilis főbírák dicséretére írhatjuk, hogy a mi járásunkban a főszolgabíró ur már rég fényesen meg oldotta a rekvirálást, mikor már régen összeíratta Muraszombatnak tojás és baromfi szükségletét és a lejegyzett mennyiséget lekötötte s az a közönségnek a maximális áronaponta rendelkezésre áll.

Ij. Horváth Pál főbíró ezzel hállára kötelezve e járás, különösen Muraszombat lakosságát, agilitásának s a közönség iránt való kötelesség tudásának oly nagy mértékben adta tanujelét, mely páriát ritkítja s a vármegyében egyedül áll. Búszzék lehetünk rá, hogy amiről más jársok és a vármegye még gyűléseket tart az a muraszombati járásban már hónapok óta komoly valóság. S derék főbírák ezen ügyet nemcsak a hivatalos apparátus erélyes szigorával kezeli, hanem saját erejéből anyagi áldozat árán gondoskodik arról, hogy a Muraszombatba behozott állatok és tojások itt saját udvarában megőrizve leszenek. Hogy ez mennyi dolgot okoz, s mennyi zaklatással jár az könnyen elképzelhető, de legyen elismerése önzetlen munkájának az a közönség, s meleg elismerés, melylyel e járás polgársága érdemes munkáját kíséri.

ADAKOZZUNK

a „VÖRÖS KERESZT“-nek!

H I R E K.

Karácsony.

Közeledik a békeséget hirdető bensőséges nagy ünnep. Nem a hadviselő felek emlékeztetébe idézzük ezt a dátumot, mert imé látjuk a fanatizmuson felépült theokratikus Oroszország istentelen brutális vadságát, látjuk az ajátos képmutató angol farizeusi játékeit, látjuk a magát kultur nemzetnek valló francia bestialás vadságát, nekünk hirdet békét a karácsony ünnepe.

Közeledik a nap, melyet békét, szeretet hirdet, hát hirdessük mi is a szeretet igéit. Békét kívánó lelkünk gondoljon a békéért küzdő harcos seregünkre s keressük majd fel ezen a szent napon figyelmes szeretetünkkel azokat, akik a harcból betegem, megsebesülve, családjuktól, gyermekeiktől távol városunkban töltik el a karácsony ünnepét. A helybeli kórházban, iskolákban és óvodákban ápoltak száma meghaladja a százat! Ezeket a beteg, szenvedő katonákat elhívta a kötelesség békés családi otthonukból, itt élnek a mi körünkben. Vegyük körül őket megértő szeretettel, hogy ha nem is pótolhatjuk, de varázsoljuk köréjük a családi élet üdítő melegét könnyűítsük meg szenvedéseiket, hogy az a szegény-családjától elszakadt katoná, megvigasztalhassa érte aggódó családját, hogy Muraszombatban megbecsüljük a hazáért vérző katonát,

S már most gondoljunk arra, hogy a karácsony körünkben töltő katonákat valami figyelmes ajándékkal lephessük meg, melyet azután a szent ünnep előestéjén köztük szétosztani lehetne. Hogy mi legyen az ajándék, arról még nem beszélhetünk, egyelőre csak számíthatunk lelkes hazafias közönségünkre, hogy a sebesült katonák karácsonyfájára pénzbeli ajándékot lapunk szerkesztőségébe mielőbb eljuttatni kegyes legyen.

Gondoljon mindenki saját vére, saját fára, gyermekére, kit talán másutt is hasonló szeretettel környeznek, s hozza meg mindenki áldozatát, hogy a szép eszme, melyet lapunk indít meg utjára, testet öltson.

Az elmúlt esztendőben is lélekemelő ünnepség keretében ünnepeltük sebesülteink közt a karácsonyt s lapunk nemeslelkű olvasó közönsége lehetővé tette, hogy a körünkben ápoltt sebesültek könyező szemekkel hálát rebegetek azoknak a jötevőknek, akik nekik az örömet megszerezték.

Ezuttal tehát megindítjuk ismét a gyűjtést azon reményben, hogy ez a karácsonyi ünnepek mégis csak közelebb hoz benünket a békéhez, amelynek ünnepe a szent nap. Sursum corda. fel a szívekkel! Adakozzunk!

Itt jegyezzük fel, hogy a muraszombati ker. növegyet a napokban megtartott választmányi ülésen elhatározta, hogy lapunk által megindított mozgalmat teljes erejével támogatni fogja, sőt anyagi eszközeivel is hozzájárul ahhoz, hogy a nagymozgalom: mentül fenyeesebb eredményeyt járjon. Hisszük, hogy lapunk mozgalma ily lelkes támogatás mellett ép oly fényes sikerrel fog járni, mint az előző évben, amikor bizony sok hazuról, családtól gyermektől távol lévő sebesült vitéznek szívűbe sikerült bevarázsolni a karácsonyi hangulat üdítő varázsát. Eddig adakoztak:

Keresztény növegyet	60 K — f.
Gróf Batthyány Zsigmond	50 > — >
Gróf Szápáry Lászlóné	40 > — >
Nádai Józsefné	20 > — >
Árva Vince	20 > — >
Sitár Mihály Sürüháza	20 > — >
Barbarics Antal	10 > — >
Olajos Sándorné	10 > — >
Kühár József	10 > — >
Árva Henrik	10 > — >
Dr. Pinter Miklós	10 > — >
Dr. Czifrák Jánosné	10 > — >
Dr. Vályi Sándor	10 > — >
Sitár Ferenc Sürüháza	8 > — >
Schnell János	5 > — >
Sesáp Irma	5 > — >

Sesáp Aranka	5 > — >
ö. v. Plescherné Mintsek Elma	5 > — >
Saáry Józsefné	5 > — >
Kardos Ferenc	5 > — >
Dr. Radu Rumulus	5 > — >
Ébner János	5 > — >
Osterer Károly	5 > — >
Szlepecz János	5 > — >
ö. v. Imrey Györgyné	4 > — >
Kolossa István	4 > — >
Sárkány Sándorné Péterhegy	4 > — >
Sch. Fehér Ilona	3 > — >
Molitorisz Jenőné	3 > — >
Dzsabán Józsefné	3 > — >
Balkányi Ernő	3 > — >
Ferenczy József	2 > — >
Spranszky Anna	2 > — >
Ádám János	2 > — >
Dr. Grandpierre Jenő	2 > — >
Stern Hugó	2 > — >
Erdőssy Barnabás	2 > — >
Sági Márton	2 > — >
Antalics Ádám	1 > — >
Walter Ferenc Bellatincz	1 > — >

HASZNÁLJUNK

HADIPOSTABÉLYEGET!

— Szeretetadományok a házi ezred részére. A huszdrók harctéri karácsonyára Vasvármegye nemesivű közönsége már özőnével küldte be a szeretetadományokat. Emlékezzünk meg vármegyénk többi fiáról is, kik hőiesen küzdve állnak ott északon, farkasszemet nézve az ellenségé juttassunk nekik is a szeretetadományokból egy kis részt, hisz rászolgáltak ők is úgy mint a többiek a honfitársak megemlékezésére. Jól fog ez nekik esni, hisz szívvél fognak a távol otthoniak jólelkűségére gondolni, kiknek szerető gondoskodása aczélossabbá fogja erejüket tenni a további küzdelemre. Küldjünk szeretetadományokat háziereidnek a 83-asok részére is, kik mind ezen vármegye gyermekei. A 83-as tisztek Szombat helyen lakó nejei (Petrovay Álmóné alezredez neje, Czaller Ambrusné örnagy neje, baró Baselli Szeresné és Pósfay Ederé századosok nejei) egy bizottságot alakítottak és az adományokat gyűjtieni és rendeltetésű helyére juttatni fogják. A jöszvű adakozók felkértemek a természetbeni adományokat az „egyházmegyei könyvnyomda” e czéfra átengedett helyiségébe küldeni sziveskedjenek. Pénzbeli adományokat (melyek a szükséges tárgyak bevásárlására fognak fordíthatni) kérjük a cs. és kir. hadkiegészítő parancsnokság Szombathelyi címére „szeretetadomány” jelzéssel eljuttatni. E felhívással fordul Pósfay Ede százados a vármegye közönséghez. S mi is kérjük lapunk olvasóit, juttassák adományaikat a vitéz 83-asok részére, kik között járásunk tulnyomó része szolgál.

— Legfelsőbb dicsőerő elismerés. Batthyány Zsigmond gróf 6. huszárezredbeli tart. hadnagyot az ellen-éggel szemben vitéz magatartásáért a király legfelsőbb dicsőerő elismerésével tüntette ki.

— Szerkesztőváltóság. A „Vasvármegye” szerkesztőváltóság változás állott be. Palatinus József aki Lingauer Albin katonai szolgálatának tartamára sziveségből vállalkozott a felelős szerkesztői teendőik ellátására legutóbb magántermésztői okokból ezen tisztségét alól való fölmentést kérte. Helyébe Békéfi Dezsó, a vidéki újságírás jónévi munkása, a „Győri Hirlap” régi, jeles tehetségű helyettes szerkesztője lép, akj mátol fogva mint Lingauer helyettese, vezetni fogja a lap ügyeit és ellátja a felelős szerkesztő teendőit. Pala-

finus József pedig a vezető helyről önként leépve, megmarad a lap kötelékében és mint munkatárs folytatja a szerkesztőségben eddigi újságírói működését.

— **Halalozás.** Koltay Pál volt tótkeresztúri segédjegyző december 10-én Felsőszentbenedeken elhunyt.

— **Gombossy Miklós.** nyugalmazott járásbírósi bírónő hosszas betegeskedés után 62 éves korában elhunyt. Temetésén karsztási is megjelentek s részvétel kísérték utolsó útjára a derék hivatását becsülettel betöltött fogházról,

— **A járásbíró és a Vörös Kereszt.** Náray Szabó Jenő törvényszéki elnök lelkes hangú leirattott intézett a muraszombati járásbíróhoz, melyben a Vöröskereszt támogatását ajánlja, s ennek eredményeképp a járásbíró és bírói és tisztviselői kara a muraszombati Vörös Keresztbe rendes tagul belépett. Örömmel látjuk a hazafias támogatást, melyet ez a tevékeny egyesület ki is érdemelt.

— **Lepünk és az eltűntek, hadifoglyok után való tudakozódás.** Szerkesztőségünk, mint egyuttal a muraszombati Vörös Kereszt titkári hivatala eddig a legnagyobb eredménnyel és díjtalanul végezte a hadifoglyok után való kutatást, a velük való levelezést. Ezt a munkánkat a háború csak fokozta. Ezen munkánk elismerése az alábbi levél, mely egyuttal felvilágosítást ad arra nézve is, hogy csak a helyesen kitöltött kérdőívekre remélhető helyes válasz. Ime a levél: A folyó évi június hó 30-án 35842. szám alatt kelt kóriratunkkal felkértük a főtörzsvégrehajtó (vidéki) és városi választmányunkat, valamint főkegyelmeinket hogy a tudósítói szolgálatban közreműködni, s e czéltól a kóriratban részletezett intézkedéseket megtegyék sziveskedjenek. A beérkezett tudakozások és bejelentések közt örömmel látjuk, hogy szervezetünk legnagyobb része pontosan meg is felelt a felhívásunknak. Ezzel szemben azonban egyes választmányok és főkegyelmeinknél a tudakozásoknak vagy teljes hiányt, vagy azt tapasztaltuk, hogy az ezekről érkezett tudakozások hiányos felszerelésűeknél fogva a kellő sikerrel el nem intézhető. Az illető választmányaink és főkegyelmeinket ezért kénytelenek vagyunk újból és kellő nyomatékkal felkérni, hogy a 35842/915. számú kóriratunkban részletezett intézkedések sürgős megtétele mellett a tudósítói szolgálatot szintén megkezdjék sziveskedjenek. Különös súlyt kell erre helyezniük, mert már eddig is jelentékenyen megközelítettük a célt, amennyiben a kérdészkösdések elintézése gyorsabb és pontosabbá vált, s emellett a magyar vörös-kereszt egylet tudósítói irodája az ország távol eső vidékein is ismertté vált, a mi nagyban hozzájárult egylettén népszerűségének emeléséhez. Azt óhajtanók ezért hogy az elért eredmény minden eredmény minden tekintetben teljes legyen s a pontos tudósítói szolgálat az ország minden részére kiterjessék. Értesítjük egyuttal az érdekelte intézményeinket, hogy a szükséges nyomtatványok megküldése, — valamint utbaigazítások megadása végett közvetlenül „Budapesti Tudósítói Irodánkhoz” (Budapest, IV., Váci-utca 38.) kell fordulni.

— **Karácsonyi ünnepélyek sorrendje.** A közkórházban a karácsonyi előesti ünnepély délután 5 órakor, a hadi kórházban fél 6 órakor kezdődik, melyre a közönséget a kórházak vezetősége ezennap meghívja.

— **A Muraszombati Mezőgazdasági bank a sebesültekért.** A Mezőgazdasági bank a hadikórházban ápoló sebesültek karácsonyi ajándékára gyűjtést

indított, melyet saját adományával 100 koronára kiegészítve a sebesültek rendelkezésére bocsátott.

— **Ajándék.** Kalchbrenner és Náday cég úgy mint előző évben, ez évben is 100 üveg bort volt szíves a sebesülteknek karácsonyra felajánlani.

— **Szűnetelő iskolák.** Járásunkban a tanított hadbavonulása folytán a fiborjai, felsőcsalagányi, tótkeresztúri iskolákban az előadások szünetelnek. Végzetes baj ez, különösen nemzetiségi vidéken, hol a magyar iskolának nemcsak kulturális, de nemzeti missiója is van. Elvárjuk ugy a tanügyi hatóságok, mint az iskola fenntartók sürgős intézkedését, mert végzetes hiba lenne a mai helyzet további türese.

— **Hadiadó.** A muraszombati járásban kivettelt hadiadók összege: 16 000 K.

— **Körjegyző gyűlés.** A vármegyei jegyzők hétfőn megtartott közgyűlésükön Szerey Viktor tótkeresztúri és Kápoly Elemér bodóhegyi körjegyzőket választmányi tagokká választották.

— **Kinevezés.** A igazságügyi miniszter Olajos Sándor muraszombati ügyvédet a muraszombati kir. járásbíróshoz ideglenes ügyészi megbízottá nevezte ki.

— **Szivar, cigaretta kell katonáinknak.** A háború vaspörölye nemcsak a frontokon művel csodákat, itthon is nagy dolgokat teremt, egyékövacsolja a sziveket. Mintha egyetlen szivből állana az egész nemzet, oly megértő szeretettel, oly egyakaratu lelkesedéssel teszi magáévá mindenki az országban a Hadsegélyező Hivatalknak s a Vöröskeresztnek azt az együttes akciója, amely a harctéren küzdő katonáinkat szent Karácsony ünnepeire az ajándékok egész hazmázdára akarja elarasztni. A harctéri ajándékok — nagyon helyesen — jelentékeny részét fogják képezni a szivarok és cigaretták, azok a dolgok, amelyek katonáinknak közmertzen a legkedvesebb élvezetet nyújtják. A karácsonyi ajándékozás akciójának vezetősége a cél elérésére egy nagyon egyszerű, könnyű és senkinek sem keletlenkedő módot talált. Az ország összes dohánypődszéiben 1, 2 és 10 filléres jőtkönysági bélyegeket helyezett el és ezeknek tetszés szerinti mennyiségben vásárlására minden egyes vevojének figyelmét felhívja a tözséds. Vásároljunk tehát e napokban jőtkönysági bélyegeket, mert ezekből válik szivar és cigaretta katonáink számára!

— **Kereskedő és iparos népfőlkők szabad-sága.** December 15-ikén sok önnálló kereskedő és iparos, valamint kereskedelmi és ipar alkalmazott kezdte meg népfelkelői tnyéleges szolgálatát. A karácsonyi mozgalmas üzleti életből kiragad-takra nézve nagy előny lenne, ha a karácsonyt közvetlenül megelőző napokra szabadságot nyert-hetnének. Erre meg is van a remény, mert a kereskedelmi miniszter értesítette a kereskedelmi és iparkamarákat, hogy az imént bevont népfőlkők, amennyiben mögöttes országrészekben teljesitenek szolgálatot és a létszámviszonyok, megengedik, a karácsonyt megelőző napokra szabadságot kapnak.

— **Köszönet.** A helybeli katonai tartalék kórház betegeinek a nagyközönség jó szíve a perselyek révén 73 K, 69 fillért juttatott karácsonyi ajándékul, a melyet 100 koronára egészített ki a Mezőgazdasági Bank n. e. Igazgatósága. E nemes adakozásért hálás köszönet. Dr. Cipótt Zoltán kórházi orvos.

— **Rözsavölgyi 1915. évi karácsonyi Albumát** ez évben is örömmel fogják fogadni mindazok, kik a mult évben is vásárlói voltak az Albumnak

viszont kárpótlást nyernek igen sokan, akik mult évben nem vásárolhatták meg az értékes Albumot mert rövid pár hét alatt teljesen elfogyott. Nem akarunk jóslásokba bocsátkozni, de ha végig olvassuk az 1915. évi Album tartalmát és ismétel-tén meg-megnézzük annak izléses kiállítását, joga-son hihetjük, hogy a több ezer példányban nyomott első kiadás a kiváló magyar zenegyűjtémény nek rövid idő alatt el fog fogyni. Nagyszerű operettek, kabaré, műadatok, katonanóták, szalon és táncdarabok teszik gazdaggá 106 oldalos zenegyűjtéményt, mely diszes kiállításánál és szolid tartalmánál fogva a legértékesebb karácsonyi ajándék. Kapható a helyi könyvkereskedésben, lapunk kiadóhivatalában és megrendelhető a kiadónál Rözsavölgyi és Társánál Budapest IV., Szervita-tér 5.

— **Rezet — vasírt.** Tekintettel azon körülményre, hogy fenti fémekből levő háztartási cikkek rekvirállása küszöbön áll, s ma még mindenki-nek módjában van tárgyait becserezni az Uránia Növédő Egyesület mozgalma mind nagyobb merté-ken fokozódik. Minden 3 kgr. súlyt kitevő rézhulladékt vagy bármely rézmozszádrát 1 mozsar, másfél kgr.-ot kitevő rézgyertyatörtvő vagy rézhulladékt 1 darab gyertyatörtfő lev kgr.-on felüli mérlegszílyért megfelelő hiteles vaslyut ad az egyesület cserében. A cseretárgyak izlésesen nikkelreze vagy bronzírozva vannak, s ez a felírás áll rajtuk: »Pro Victoria 1914—15» Az egyesület a német a hadvezetőség részére gyűjti, átvételi árából pedig a háborúban elesettek özvegyei és árvaí számára othton óhajit nyitni, Az adományó-zó lételekkelő áldozatkészségét a haragok, vörös és sárgaré, olom, ón és cink tárgyak tömeges beküldése, vagy sokan, kik ezzel nem rendelkeznek pénzadományal segítik az egyesületet ahöz hogy nemesczélv othnát mielőbb megnyithassa. Ugy a rézadományokat, valamint az othton-alap hoz a hozzájárulás az Uránia Országos Növédő Egyesület IV. Szervita-tér 5. kéri az egyesület elnöksége. Telelőn: 123 — 63.

— **Mit ír eről az Est?** Minden országos, minden közérdektű kérdésben, ez Magyarországon az első kérdés, mert mindenki tudja, hogy amit valamiről Az Est ír, abban a kérdésben az az igazság, az a kötvélemény, az a legheylesebb szempont. Amit Az Est ír, azután Magyarország legjobb Újságírói mennek szerte a világ, felkeresik az eseményeket ott, ahol azok történnek, a gyárakban, a tanácskozási termekben, a diplomáciai szobáiban, a csatatereken, a szerencsétlenség színhelyén; mindenütt, ahol ez ember nyomorúsá-gának és diésdőségének küzdelme lejátszódik. Az Est mindenütt, ott vān, ahol valami történik, azt akarjuk tehát, hogy ahol csak Magyarországon érdeklődnek az iránt, hogy mi történik a világ, legyen szintén ott Az Est, mert a mellett, hogy ez igazán európai színvonalu napilap a leggyors-sabban ér el hozzánk, előfizetési árak is minimális mert három hónapra csak 4 K 50 fillérbe kerül. Mutatványszámot lapunk olvasóinak szívesen küld Az Est kiadóhivatala, Budapest, VII., Erzsébet-kört 20.

— **A világháború.** Minden mozzanatról a jeggyorsabbban, a legpontosabbban, a legkimerítőbb-ten térkép magyarzatokkal Az Újság politikai napilap értesít az olvasót. Előfizetési árak: 1 hó napra K, 2 hó negyed évre K, 8 fél évre K, 16 egész évre K. 32. Megrendelő cím: Az UJSÁG kiadóhivatala, Budapest, Rákóczi-ut 54.

— **A Vörös Félhold jelvényei.** A Vörös Fél-hold művészi kivitelű jelvényei iránt országszerte nagy érdeklődés mutatkozik. Miután technikaiilag lehetetlen minden egyes érdeklődőnek az általa kívánt példányt postán elküldeni, ennőlfogva az Országos Bizottság, mely Budapesten az Ország-házban székel, kéri vidéki városaink hazafias ker-eskedőt, hogy megfelelő mennyiségű jelvényt a bizottság útján beszeresvén, ök vállalkozzanak azoknak kiszolgálására, akik a török-magyar test-vérségnek ezt a szép jelvényt feltűzni óhajítják. A bizottság öt kilóg terjedő postacsomagban bér-mentve küld jelvényeket mindenkinek, aki a kért mennyiségnek darabonként egy korona árát előre beküldi.

Használjunk hadi postabélyeget!

A szerkesztésért felelős: Dr. Vályi Sándor.

Aktuális életbiztosítás.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaságnál **43—50** éves népfelkelők

pótdíj

nélkül háboru esetére életbiztosítást köthetnek. Bővebb felvilágosítással szolgál

Ascher B. és Fia

az Első Magyar Általános Biztosító Társaság járási ügynöksége.

Köhögés

rekedtség,
elnyálkásodás,
hurut és görcsös
köhögés ellen.

MILLIÓK

használgák a Kaiser-féle Mell-Karamellák három fenyővel. **6100** közj. hit. bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolja biztos hatásukat.

Kellemes ízű csukorkák **csomagonként 20 és 40 fillér, dobozban 60 fillérért** kapható Muraszombatan Dr. Bölcs Gyula gyógyszerárában.

Ügyvédi, Irodai és Pénzintézeti HATÁRIDŐ NAPLÓ

Kapható:

BALKÁNYI ERNŐNÉL Muraszombatan.

1916. évi Naptárak

Kapható: **BALKÁNYI ERNŐ** könyv- és papirkereskedésében
: : Muraszombat. : :

Bolt bérbeadás.

16—18 éve fennálló fűszer- és vegyes kereskedés helyisége kiköltözés miatt Muraszombaton, Szápáry-utca, Turk József házában 1916. év január hó 1-étől bérbé adó. Értekezhetni a tulajdonossal

TURK JÓZSEF vendéglős
Muraszombat.

≡ VASVÁRMEGYE ≡
≡≡ LEIRÁSA ≡≡

népszerű füzetecske iskolai és magán célra, a vármegye több iskola III. osztályába bevezetett tantárgya. Ára 20 fillér. Kapható BALKÁNYI ERNŐ könyv- és papirkereskedésében, Muraszombatan.

A vasúthoz járó ut világitási

ügye — sajnos — még máig sincs megoldva, de azért Ön pompásan világíthat, ha vesz egy **Heliphor Gold-Export** jól világító villamos

zseblámpát!

Vakító fényt adó zseblámpák a legtartósabb s legegészségesebb kivitelben! **Alkatrészek egyenként is kaphatók.** A legjobbnak elismert a Heliphor elemek legolcsóbb árban elárúsítása:

Balkányi Ernőnél Muraszombat.

EUROPA HÁBORUS TÉRKÉPE

kapható BALKÁNYI ERNŐ üzletében.

Egy jobb házból való fiu felvétetik

t a n u l ó n a k
≡≡≡ hetifizetésre ≡≡≡
Balkányi Ernő üzletében Muraszombat.

„A Mikulás-bélyeg a legszerényebb ajándéknak is történelmi értéket ad.”

Előfizetőknek ingyenes hirdetés-rovata.

HELYBELIEK:

ASCHER B. és FIA fűszer-, festék-, csemege-, liszt-, vetemény-magvak, ugyszintén üveg- és porcellánkereskedése. Férfi és női cipőraktár. Vesz mindenféle gabonát.

ANTAUER JÓZSEF bábsütő és mézeskalácsos
BENKŐ JÓZSEF Szállódája az „Elefant”-hoz.
BITTERMANN TIV. DAR borbély és fodrász.

BOROS BENŐ kávéháza.

CZIPOTT MIKLÓS férfi- és női cipész.

DICK SÁNDOR sajtgyáros.

ERNST SÁNDOR kalapos-mester.

FÜRST A. és FIA fűszer-, festék-, csemege-, liszt-, vetemény-magvak, ugyszintén üveg- és porcellánkereskedése.

FLI-ZÁR JOZSEF épület- és butorasztalos. Motoreőre berendezett műhely.

KR. HIRSCHL divatruház. Legolesőbb bevásárlási forrás. Fő utca.

HEIMER IGNÁCZ deszka-, faszén-, mész-, cement- és vegyeskereskedése Lendva-utca.

HALBARTH HENRIK vendéglős.

KEMÉNY MÓR „Korona” kávéháza.

WOLFARTH LAJOS ep. mérnök Mező utca.

Ipar és kereskedelem.

Előfizetőknek ingyenes hirdetés-rovata.

KAROS JÓZSEF vaskereskedő, szecskavágó gépek árusítása

KALCHBRENNER és NÁDAI
bornagykereskedése, Gróf Szápáry-utca.

KOLOSSA JÁNOS férfi- és női cipész.

KOHN LIPÓT fűszerkereskedő, deszka, mész, cement és eternit pala árusítás.

NEMECZ JÁNOS vaskereskedő, nagy raktár varrógép-, ketékpár és mindennemű gazdasági gépekben.

POLLÁK JÓZSEF pékmester. Templom-utca.

PÉTERKA FERENCZ vendéglős.

PÁLFI ISTVÁN kovácsmester Lendva-utca.

RATKOL TIVADAR gőztéglagyára.

RITUPER ALAJOS épület- és műlakatos, kerékpár-, mérleg és fegyverjavító műhely. Kerékpár raktár.

SIFTAR LAJOS gőzmalom tulajdonos.

TURK JOZSEF vendéglős Templom-utca.

URSZULESZKU PÉTER uri és női fodrász.

VIDÉKIEK:

BRANDSTEIN ISTVÁN kéményseprő-mester Szombathely.

GROSZ SAMU vendéglős Urdomb.
GROSZ MÓR vegyeskereskedő Felsőlendva.

GENUR KÁROLY vendéglős Felsőlendva.

HORVÁTH IVÁN vendéglős Lendvanemesd.

HAHN HERMAN vegyeskereskedő Bodóhegy.

HIRSCHL LIPÓT vegyeskereskedő Köhidán.

KÜZMICS MÁTYÁS vendéglős Battyánd.

KOUSZ ANTAL vendéglős Bpest VII. Sip-u. 5.

KÜHAR ISTVÁN vendéglős Mezővár.

KÜHAR JÁNOS vendéglős Battyánd.

KÜHAR ISTVÁN vendéglős Márkusházán.

OBÁL SÁNDOR vendéglős Bodóhegy.

SAVEL JÁNOS vendéglős Kisszombat.

STIVÁN FERENCZ vendéglős Köhida.

SIFTAR MIHÁLY vendéglős Sürüház.

SOMMER JOZSEF vendéglős Felsőlendva.

TITAN ISTVÁN vendéglős Radkersburg.

VEZÉR JÓZSEF vendéglős Mártonhely.

ZRINSZKY ISTVÁN gépkovács Alsómorác.